

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรมผู้บังคับบัญชาบุคลากร หลักสูตรผู้นำบุคลากรของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร รุ่นที่ 1 ปีพุทธศักราช 2545

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาและติดตามผลการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมบุคลากรในโรงเรียน ใน 3 ด้าน คือ ด้านข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรม

1.2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมบุคลากรในโรงเรียน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลาก ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1.1 ผู้เข้ารับการอบรมผู้บังคับบัญชาบุคลากร หลักสูตรผู้นำบุคลากร จำนวน 55 คน

2.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนของผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 55 คน

2.1.3 สมาชิกบุคลากร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 331 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีทั้งหมด 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามฉบับผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตร ผู้นำบุคลากร

ชุดที่ 2 แบบสอบถามฉบับผู้บริหาร

ชุดที่ 3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยวภาษาของสมาชิกยวภาษาชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามฉบับผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตร ผู้นำยวภาษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ
วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นคำถาม
แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS
Version 11.0 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำเสนอในรูป
ตารางประกอบความเรียง

ชุดที่ 2 แบบสอบถามฉบับผู้บริหาร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ
วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนกิจกรรม
ยวภาษาในโรงเรียนของครูที่ส่งเข้ารับการอบรม หลักสูตรผู้นำยวภาษา ซึ่งเป็นคำถามแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS
Version 11.0 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ส่วนคำถามแบบ
ปลายเปิดนำมาสรุปความ แจกแจงความถี่และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ชุดที่ 3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยวภาษาของสมาชิกยวภาษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย แบบถูกผิด จำนวน 50 ข้อ วิเคราะห์โดยการหา
ค่าร้อยละ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนโดยกำหนดข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0
คะแนน และกำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ 60.00 และนำเสนอในรูปตาราง
ประกอบความเรียง

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ชุดที่ 1 ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตร ผู้นำยุวกาชาด

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศหญิง ร้อยละ 94.55 เพศชาย ร้อยละ 5.45 มีช่วงอายุ 30 – 40 ปี และ 41 – 50 ปีมากที่สุดร้อยละ 38.18 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 51 – 60 ปีร้อยละ 20.00 และช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปีน้อยที่สุดร้อยละ 3.64 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรีร้อยละ 94.55 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.45 ประสบการณ์ในการรับราชการมากกว่า 10 ปีมากที่สุด ร้อยละ 70.91 รองลงมา 1 – 5 ปี ร้อยละ 16.36 และน้อยกว่า 1 ปีน้อยที่สุดร้อยละ 3.64 โดยมีประสบการณ์ในการสอนกิจกรรมยุวกาชาดมากกว่า 10 ปีมากที่สุด ร้อยละ 54.55 รองลงมา 1 – 5 ปีร้อยละ 27.27 และน้อยกว่า 1 ปีน้อยที่สุดร้อยละ 7.27

1.2 ด้านข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1.7 การแต่งเครื่องแบบของผู้บังคับบัญชายุวกาชาดมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.31$) และข้อ 1.15 ยุว.5 บัตรประจำตัวสมาชิกยุวกาชาด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.16$) ส่วนระดับปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติ พบว่ามีปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1.15 ยุว.5- บัตรประจำตัวสมาชิกยุวกาชาดมีปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.02$) และข้อ 1.7 การแต่งเครื่องแบบของผู้บังคับบัญชายุวกาชาดมีปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.25$)

1.3 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2.9 การจัดให้มีการบำเพ็ญประโยชน์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.33$) และข้อ 2.4 การวิเคราะห์หลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.75$) ส่วนระดับปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติ พบว่ามีปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2.4 การวิเคราะห์หลักสูตร มีปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 1.71$) และ

ข้อ 2.9 การจัดให้มีการบำเพ็ญประโยชน์ มีปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.33$)

1.4 ด้านการจัดกิจกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3.14 ระเบียบแถว มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.31$) และข้อ 3.13 แผนที่และเข็มทิศ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.29$) ส่วนระดับปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติ พบว่า มีปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3.13 แผนที่และเข็มทิศ มีปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.33$) และ ข้อ 3.24 การตรวจเยี่ยมมีปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.25$)

1.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาด ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ไม่มีห้องยุวกาชาด และไม่มีคู่มือที่จะใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมอยู่ในลำดับสูงสุด จำนวน 4 คน รองลงมา คือ ควรเพิ่มหัวข้อวิชาการผลิตสื่อการเรียนการสอน ควรมีเอกสารประกอบการฝึกอบรมทุกกิจกรรม ควรมีวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมทักษะให้เพียงพอ เช่น เข็มทิศ จำนวน 2 คน ตามลำดับ

ชุดที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาดในโรงเรียนของครูที่ส่งเข้ารับการอบรม หลักสูตรผู้นำยุวกาชาด

2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศหญิง ร้อยละ 69.09 เพศชาย ร้อยละ 30.91 มีช่วงอายุ 41 – 50 ปี มากที่สุดร้อยละ 47.27 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 51 – 60 ปี ร้อยละ 40.00 และต่ำช่วงอายุ 30 – 40 ปี น้อยที่สุดร้อยละ 12.73 ตำแหน่งปัจจุบันประกอบด้วย ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ มากที่สุดร้อยละ 58.18 รองลงมาตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่/ผู้ช่วยครูใหญ่ ร้อยละ 40.00 และตำแหน่งหัวหน้าหมวดกิจกรรมของโรงเรียนน้อยที่สุด ร้อยละ 1.82 สำหรับหลักสูตรที่ผ่านการอบรมครั้งหลังสุดคือ หลักสูตรผู้บริหารงานยุวกาชาด มากที่สุดร้อยละ 58.18 รองลงมาคือ หลักสูตรผู้นำยุวกาชาด ร้อยละ 23.64 และหลักสูตรผู้อำนวยการฝึกอบรมน้อยที่สุดร้อยละ 3.64

2.2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาดของครูที่ส่งเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 4. การแต่งเครื่องแบบของสมาชิกยุวกาชาด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.71$) และข้อ 3.14 มี

การพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ครูที่ปฏิบัติงานบรรลุผลตามกระบวนการของกิจกรรมยุวกาชาด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.89$)

2.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งครูเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาด ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า สถานที่ของโรงเรียนไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมยุวกาชาดอยู่ในลำดับสูงสุด จำนวน 3 ราย รองลงมาคือครูผู้นำมีภาระงานหลายด้าน ทำให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิผลลดลง และขาดงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 2 ราย ตามลำดับ

ชุดที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยุวกาชาดของสมาชิกยุวกาชาด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้ตอบแบบทดสอบมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยุวกาชาด ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\geq$ ร้อยละ 60.00) ทุกหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 12 – 18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบทดสอบมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยุวกาชาด ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\leq$ ร้อยละ 60.00) ดังนี้

หน่วยที่ 1 เรื่องการกาชาด ข้อ 2. ผู้ริเริ่มกิจกรรมยุวกาชาดไทย คือ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ผู้ตอบแบบทดสอบมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\geq$ ร้อยละ 60.00) จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 18.73 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\leq$ ร้อยละ 60.00) จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 81.27

หน่วยที่ 2 เรื่องบำเพ็ญประโยชน์ ข้อ 1. สมาชิกยุวกาชาดบำเพ็ญประโยชน์ตรงกับคำปฏิญาณ ข้อ 2 ผู้ตอบแบบทดสอบมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\geq$ ร้อยละ 60.00) จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.55 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\leq$ ร้อยละ 60.00) จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 92.45

หน่วยที่ 3 เรื่องระเบียบแถว ข้อ 4. การกลับหลังหันเวลาเดิน เมื่อยุวกาชาดได้รับคำสั่งกลับหลังและหันเมื่อเท้าซ้ายจรดพื้นจังหวะแรกที่ต้องทำ คือ ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า 1 ก้าว จึงชักเท้าขวาขึ้นไปข้างหน้าให้เฉียงซ้ายเพื่อหัน ผู้ตอบแบบทดสอบมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\geq$ ร้อยละ 60.00) จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 41.39 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\leq$ ร้อยละ 60.00) จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 58.61

หน่วยที่ 5 เรื่องทักษะกิจกรรมยุวกาชาด ข้อ 3. ถ้าต้องการผูกกาบบาทไทย ต้องขึ้นต้นด้วยการผูกด้วยเงื่อนกระหวัดไม้ ผู้ตอบแบบทดสอบมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\geq$ ร้อยละ 60.00) จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 44.71 ไม่ผ่านเกณฑ์

การประเมิน ($\leq$ ร้อยละ 60.00) จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 55.29 และข้อ 7. นอกจากนี้หม้อหุงข้าวแล้ว ยุวกาชาดอาจใช้กระบอกล้างไม้ไผ่แห้งหรือกะลามะพร้าวเป็นภาชนะหุงข้าวได้ ผู้ตอบแบบทดสอบมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\geq$ ร้อยละ 60.00) จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.85 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\leq$ ร้อยละ 60.00) จำนวน 305 คน คิดเป็นร้อยละ 92.15

จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยุวกาชาดของสมาชิกยุวกาชาด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตร ผู้นำยุวกาชาด ในปีพุทธศักราช 2545 ได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติ ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาดในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก จึงทำให้สมาชิกยุวกาชาดร้อยละ 100.00 ผ่านเกณฑ์การประเมินขั้นต่ำร้อยละ 60.00 จึงแสดงว่าผลการอบรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์

5. อภิปรายผล

ชุดที่ 1 ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาด

1.1 ด้านข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติ

จากผลการศึกษา พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาดมีการปฏิบัติ ในเรื่องของเครื่องแบบผู้บังคับบัญชายุวกาชาดอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการแต่งเครื่องแบบของ ผู้บังคับบัญชายุวกาชาดมีกำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติของคณะกรรมการบริหารยุวกาชาด ซึ่งโรงเรียนได้ถือปฏิบัติและกำหนดให้ครูผู้สอนแต่งเครื่องแบบในวันที่มีการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาด ส่วนเรื่องบัตรประจำตัวสมาชิกยุวกาชาด (ยุว.5) เป็นแบบพิมพ์ที่โรงเรียนต้องจัดซื้อจากองค์การค้ำคูณสภา โรงเรียนที่อยู่ห่างไกล อาจไม่สะดวกในการจัดซื้อหรืออาจไม่เห็นความสำคัญของแบบพิมพ์ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันท์ วชิรมนตรี (2529)

1.2 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตร ผู้นำยุวกาชาด มีการปฏิบัติในเรื่องของการจัดให้มีการบำเพ็ญประโยชน์อยู่ในระดับมาก เนื่องจากกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เป็นหัวใจของกิจกรรมยุวกาชาด ซึ่งผู้บังคับบัญชาและสมาชิกยุวกาชาดสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยสมาชิกยุวกาชาดได้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและเป็นการหล่อหลอมให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ทั้งนี้เกิดจาก

การวางแผนร่วมกันในการกำหนดเรื่องที่จะทำ จึงเป็นการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นไปตามความสนใจและความต้องการ ทำให้สมาชิกยูวกาชาดเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข มีความสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรม ส่วนเรื่องการวิเคราะห์หลักสูตร ผู้เข้ารับการอบรมมีการปฏิบัติค่อนข้างน้อย เนื่องจากเอกสารหลักสูตรกิจกรรมยูวกาชาดมีไม่เพียงพอกับจำนวนครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลรส สุทธิพัฒน์อนันต์ (2536)

1.3 ด้านการจัดกิจกรรม

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตรผู้นำยูวกาชาด มีการปฏิบัติในเรื่องของระเบียบแถวอยู่ในระดับมากที่สุดของการจัดกิจกรรม ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยูวกาชาด จะต้องมีการเปิด – ปิดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระเบียบแถวในพริตดังกล่าว ประกอบกับผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการสอนยูวกาชาดมากกว่า 10 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีอายุระหว่าง 30 – 50 ปี อยู่ถึง ร้อยละ 76.36 ซึ่งเป็นวัยทำงานที่มีประสบการณ์สูง (ตารางที่ 3) จึงมีการปฏิบัติในขั้นนี้มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธรา รัตนวรรณชัย (2543) และเบญจวรรณ สหวัชรินทร์ (2534) ส่วนเรื่องของแผนที่ – เข็มทิศ ผู้เข้ารับการอบรมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากจำนวนสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอและมีราคาสูง โรงเรียนจึงไม่สามารถจัดซื้อให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกยูวกาชาดได้ ประกอบกับครูผู้สอนยูวกาชาด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 94.55 (ตารางที่ 3) ไม่มีความถนัดในเรื่องของทักษะครูจึงมีการปฏิบัติน้อย โดยมากจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง แผนที่ – เข็มทิศ ในโอกาสนำสมาชิกยูวกาชาดไปเดินทางไกลอยู่ค่ายพักแรมร่วมกับกิจกรรมลูกเสือ

1.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้เข้ารับการอบรม

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้นำยูวกาชาด ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ไม่มีห้องยูวกาชาด และไม่มีคู่มือที่จะใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม อยู่ในลำดับสูงสุด จำนวน 4 คน ซึ่งในเรื่องของคู่มือสำนักการศึกษาได้จัดทำคู่มือแจกให้กับโรงเรียน ๆ ละ 1 เล่ม ทุกปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมยูวกาชาดในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนควรจะไปจัดทำเพิ่มเติมเพื่อเผยแพร่ให้กับครูผู้สอน รองลงมา คือ ควรเพิ่มหัวข้อวิชาการผลิตสื่อการเรียนการสอน ควรมีเอกสารประกอบการฝึกอบรมทุกกิจกรรม และควรมีวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมทักษะให้เพียงพอ เช่น เข็มทิศ จำนวน 2 คน ตามลำดับ ทั้งนี้ การที่ไม่มีห้องยูวกาชาดเป็นสัดส่วนเพื่อเก็บวัสดุอุปกรณ์ คู่มือ และเอกสารต่าง ๆ จึงทำให้เป็นปัญหาในการจัดกิจกรรมยูวกาชาดของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี ศรีตะลาวัลย์ (2542)

ชุดที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมของครูที่ส่งเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาด

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งครูเข้ารับการอบรม

จากผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งครูเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาดได้แสดงความคิดเห็นว่า ครูที่ผ่านการอบรมมีการปฏิบัติในเรื่องการจัดทำทะเบียนยุวกาชาด การแต่งเครื่องแบบของผู้บังคับบัญชาและสมาชิกยุวกาชาด อยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูที่ผ่านการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำทะเบียนยุวกาชาด และการแต่งเครื่องแบบ ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติของคณะกรรมการบริหารยุวกาชาด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร รัตนวรรณชัย (2543) ส่วนเรื่องการจัดหมู่ / ปรับปรุงหมู่ยุวกาชาด การจัดทำพิธีเข้าประจำหมู่ยุวกาชาด การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมรายปี / รายภาค / รายสัปดาห์ การจัดทำแผนการสอน การผลิตสื่อการสอน การนำสมาชิกยุวกาชาดไปบำเพ็ญประโยชน์ และการส่งเสริมให้สมาชิกยุวกาชาดร่วมกิจกรรมในวันสถาปนายุวกาชาด ผู้บริหารมีความเห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความแตกต่างจากความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารและครูผู้สอนควรได้มีการทำความเข้าใจในเรื่องของการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยการวางแผน กำหนดเป้าหมาย และการประเมินผลการจัดกิจกรรมยุวกาชาด นอกจากนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคาดหวังสูงมากต่อการปฏิบัติงานของครูที่ผ่านการอบรม ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรแจ้งให้ครูผู้สอนทราบว่า มีความคาดหวังในเรื่องต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ

2.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารโรงเรียน

จากผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งครูเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาด ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า สถานที่ของโรงเรียนไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมยุวกาชาด อยู่ในลำดับสูงสุด จำนวน 3 คน รองลงมา คือ ครูผู้นำมีภาระงานหลายด้าน ทำให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพลดลง จำนวน 2 คน ตามลำดับนั้น โดยข้อเท็จจริงโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในบริเวณวัดบางแห่งเป็นโรงเรียนที่มีผู้บริจาค และในปัจจุบันจะพบว่าบริเวณของวัดเองถูกนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์เสียส่วนมาก เช่น เป็นที่รับฝากและจอดรถ หรือเป็นตลาดนัด ทำให้โรงเรียนไม่สามารถใช้สถานที่ของวัดได้ นอกจากนี้กรุงเทพมหานคร มีงานนโยบายต่าง ๆ มากมาย ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น อาจทำให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาดลดลง เพราะไม่มีครูสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของชลรส สุทธิพัฒน์อนันต์ (2536)

ชุดที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยวภูวาทของสมาชิกยวภูวาท ชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6

จากผลการศึกษา พบว่า สมาชิกยวภูวาทมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยวภูวาท ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\geq$ ร้อยละ 60.00) ทุกหน่วยการเรียนรู้ จึงน่าจะเป็นเครื่องยืนยันว่า ครูได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่งผลให้สมาชิกยวภูวาทมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะกิจกรรม จึงผ่านเกณฑ์การประเมินดังกล่าว แต่จากการวิเคราะห์ เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการกาชาต บำเพ็ญประโยชน์ ระเบียบแถว และทักษะกิจกรรมยวภูวาทเป็นรายชื่อ พบว่า สมาชิกยวภูวาททำแบบทดสอบได้คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\leq$ ร้อยละ 60.00) ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาทางด้านทักษะและการปฏิบัติจริง แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนไม่มีทักษะเพียงพอในบางเรื่องจึงไม่สามารถถ่ายทอดให้กับสมาชิกยวภูวาทได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการผูกเงื่อนเชือก การเดินสวนสนาม การประกอบอาหารข้าวคั่ว ประกอบกับมีข้อจำกัดเรื่องของเวลาและสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้เข้ารับการอบรม

6. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย เรื่องการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรมผู้บังคับบัญชายวภูวาทหลักสูตรผู้นำยวภูวาทของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ปีพุทธศักราช 2545 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มแล้วมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

6.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนกิจกรรมยวภูวาทควรได้มีการวางแผนกำหนดเป้าหมาย และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยวภูวาทร่วมกัน

6.1.2 จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสมาชิกยวภูวาท โดยภาพรวมทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด จึงน่าจะเป็นเครื่องยืนยันว่า ครูผู้สอนได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมหลักสูตรผู้นำยวภูวาทไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งส่งผลต่อสมาชิกยวภูวาทในการได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะกิจกรรม

6.1.3 มีเนื้อหาบางรายการที่สมาชิกยวภูวาทส่วนใหญ่มีคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในเรื่องนี้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ควรปรึกษาคณะกรรมการเพื่อหาแนวทางแก้ไข

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับฝ่ายลูกเสือและยุวกาชาด กองโรงเรียน สำนักการศึกษา

6.2.1 การจัดอบรมหลักสูตรผู้นำยุวกาชาดเท่าที่ผ่านมา ส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการมาโดยตลอด ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เห็นควรให้มีการกระจายอำนาจการจัดอบรมไปยังกลุ่มเขตหรือโรงเรียน

6.2.2 ควรจัดทำชุดฝึกอบรมหลักสูตร ผู้นำยุวกาชาด และจัดทำสื่อชุดการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหา เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการอบรมไปยังกลุ่มเขตและโรงเรียน

6.3 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร และกระทรวง ศึกษาธิการ

ในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมยุวกาชาดในโรงเรียน ควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม เป็นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพสอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยกำหนดเป็นนโยบาย ดังนี้

1. กำหนดหลักสูตรการอบรมผู้ปกครองอาสาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมสามารถช่วยเหลือโรงเรียนที่มีครูจำนวนน้อย
2. กำหนดให้โรงเรียนจัดกิจกรรมยุวกาชาดสำหรับเด็กนักเรียนหญิงในทุกระดับ และมีห้องหรือมุมของยุวกาชาด
3. สนับสนุนงบประมาณกระจายไปยังกลุ่มเขตและโรงเรียนในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมยุวกาชาดแจกให้ครูทุกคน รวมทั้งการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพให้เพียงพอและทันสมัย

7. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 7.1 ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างวินัยในตนเองของสมาชิกยุวกาชาด
- 7.2 ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจ และนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
- 7.3 ศึกษาแบบการอบรม หลักสูตร ผู้นำยุวกาชาด โดยใช้กลุ่มเขตหรือโรงเรียนเป็นฐาน